

LV

Atklāj! Izpēti! Iepazīsti!

AMATU PRASMES UN TRADĪCIJAS

Latvija | Lietuva | Baltkrievija

15

6

7

9

Atklāj, izpēti un iepazīsti amatu prasmes un tradīcijas Latvijā, Lietuvā un Baltkrievijā!

Jaunajā tūrisma maršrutā iespējams apskatīt Zemgales reģiona, Neretas novada (LV), Viļņas un Rokišķu rajona (LT), kā arī Polockas un tās apkārtnes (BLR) amatniecības tūrisma objektus, kuros ceļotājiem piedāvā arī līdzdarboties.

6

Ikviens varēs apgūt tradicionālās latviešu un lietuviešu amatu prasmes aušanā, ādas apstrādē, podniecībā, keramikā, filcēšanā, kokgriešanā, sveču liešanā, salmu pīšanā, maizes cepšanā un vīna darišanā. Atsevišķos objektos ceļotāji varēs baudīt dažādu tautu kulināro mantojumu, piemēram, nogaršot tradicionālās tatāru klimpas, iepazīt lietuviešiem raksturīgās salmu pīšanas tradīcijas un izgatavot savu rotaļlietu. Savukārt baltkrievi dalīsies ar savām papīra griešanas, paklāju, jostu un leļļu-amuletu izgatavošanas prasmēm. Dodoties šajā tūrisma maršrutā, varēs gūt priekšstatu ne tikai par visdažādākajām latviešu, lietuviešu un baltkrievu tradicionālajām amata prasmēm un paudzju paudzēs krātajām zināšanām, bet arī iejusties amatnieka lomā un ar savām rokām piemiņai pagatavot nelielu, bet unikālu suvenīru.

Atklāj vietas un cilvēkus, kas lolo, stiprina un pārmanto senus amatus un tradīcijas!

Saturs

ievads.....	3
 Polockas pilsēta un rajons, Baltkrievija	4
 Viļņas rajons, Lietuva.....	7
 Rokišķu rajons, Lietuva	10
 Zemgales reģions, Latvija	12
Apskates objektu karte	16
Neretas novads, Latvija	26

9

Apzīmējumi

- Visu apskates objektu apmeklējumam ir nepieciešama iepriekšēja pieteikšanās!
- Tuvākais Tūrisma informācijas centrs / punkts / sniedzējs, kas atrodas pie objektiem.

POLOCKAS PILSĒTA UN RAJONS

Aicinām apmeklēt vissenāko Baltkrievijas pilsētu! Jau kopš 862. gada Polocka, kas atrodas pie Rietumu Dvinas upes, ir pazīstama kā liels tirdzniecības un amatniecības centrs Austrumeiropā. Pilsēta saglabājusi pirms gadsimtiem izveidojušās amatniecības tradīcijas un ar prieku piedāvā viesiem iepazīties ar tām meistarklašu laikā: pašrocīgi izgatavot jostu, lelli-amuletu, izveidot paklāju un daudz ko citu.

Polockas Tūrisma informācijas centrs

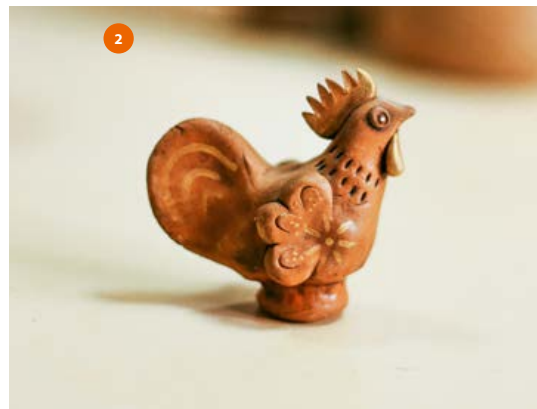
Līdz mūsdienām ir saglabājušies daudzi tautas amatu veidi. Iepazīties ar dažiem no tiem var meistarklašu laikā. Baltkrievijas tradicionālajā kultūrā josta tiek uzskatīta par spēcīgu aizsargu pret nelaimēm un ļauniem gariem. Tāpēc tai ir svarīga loma baltkrievu ģimenes, sadzīves,

kalendārajos un lauksaimniecības rituālos. Meistarklases laikā var apgūt pamatprincipus, kā noaust šādu jostu savai vai savu tuvo cilvēku aizsardzībai, uzzināt par pārsteidzošo nacionālās mentalitātes iemiesojumu rakstos, simbolos.

XIX gs. beigās – XX gs. sākumā reljefu vai ažuļa papīra rakstu, kas izgriezts no balta, melna vai krāsaina papīra, varēja redzēt daudzās baltkrievu mājās. Salvetes un sniegpārslas, krāsainas rozetes un raksti uz sienām, aizkari ar izgriezumiem – to visu arī šodien var izveidot ar savām rokām. Baltkrievu amatnieki ir sasnieguši īpašu meistarību arī ģipša dekoru veidošanā. Šīs mākslas izcelsme attiecas uz agrajiem viduslaikiem un cieši saistīta ar kulta celtni rotāšanu. Ģipsis tika piesūcināts ar speciāliem ķīmiskiem savienojumiem, iegūstot īpašu izturību. Ģipša atlējumus varēja viegli krāsot, lai imitētu dārgākus materiālus. Par visu to un daudz ko citu var uzzināt no amatnieka - meistara, un, protams, izgatavot savu suvenīru, kas iepriecinās ar gaišām atmiņām par seno Polocku.

📍 Franciska Skarinas pr. 8, Polocka, Vitebskas apgabals, Baltkrievijas Republika
55.485158, 28.766435
🏠 www.polotsk-turizm.com
+375 214466949

2

Polockas rajona Amatniecības un nacionālo kultūru centrs

Polockas Amatniecības centrā pavērsies podnieku aroda tradīciju noslēpumi. Tas ir viens no senākajiem amatniecības veidiem baltkrievu zemēs. Meistara vadībā var izgatavot nelielus keramikas traukus vai suvenīru rotaļlietas dažādu simbolu veidā. Tāpat var uzzināt par

baltkrievu krāsoto paklāju veidošanas īpatnībām, kuros attēlotas gan ainas no ikdienas dzīves, gan fantastiska, sirreāla pasaku un leģendu pasaule – par tautas glezniecību, kuras tradīcijas attīstījās 1920.–1960. gados Vitebskas apgabala rietumos. Nelielu krāsoto paklāju var izgatavot ar savām rokām. Apmeklētāji var iepazīties ar vietējām leļļu veidošanas tradīcijām – viena no zināmākajām ir slāvu lelle-amulets, kas aizsargā māju. Katram ir iespēja izveidot savu lelli aizsardzībai.

- Nižne Pokrovskaja 27, Polocka, Vitebskas apgabals, Baltkrievijas Republika
55.484285, 28.768005
- www.polotsk-turizm.com
+375 214466949

 www.polotsk-turizm.com

VILŅAS RAJONS

Ierodoties Viļņas rajonā, apņēm dažādu tautu tradīciju un kulinārijas virpulis. Daudzus gadsimtus atšķirīgas tautas ir veidojušas šīs zemes unikalitāti un tās tradīcijas. Apmeklētāji tiks iepazīstināti ar sveču liešanas, salmu pīšanas, filcēšanas un podniecības amatiem, nobaudīs tradicionālos tatāru pelmeņus un ar savām rokām pagatavos pirāgu – simtlapi (*šimtalapis*).

Tāpat būs iespēja atklāt skaisto salmu pīšanas tradīciju, kas ir izveidojusies Viļņas reģionā – tie tiek pīti tikai dažās vietās netālu no Viļņas, un to radīšanas noslēpumi tiek nodoti no vienas sievietes paaudzes citai. Apmeklējiet un iepazīstieties ar visiem iepriekš minētajiem amatiem!

3

Četrdesmit tatāru ciems

Četrdesmit tatāru ciems – viena no senākajām tatāru apdzīvotajām vietām. Viņi Lietuvā apmetās XIV gs., Lietuvas Lielkņazistes laikā. Čebureki, pirāgs – simtlapis, *šurpas* zupa, pelmeņi, plov un kāpostu tīteņi – tie visi ir tradicionālie tatāru ēdieni un to receptes ir devušas lielu ieguldījumu Lietuvas kulinārā mantojuma attīstībā. Mūsdienās tatāru kopienas namos tiek piedāvātas dažādas izglītības programmas par tatāru kulinārijas mantojumu, tradīcijām un kultūru, kur ikviens apmeklētājs var iemācīties pats pagatavot autentiskus tatāru pelmeņus, simtlapi, halvu, ķirbju pirāgu vai ievārijumu.

- Vytauto g. 9, Četrdesmit tatāru ciems, Viļņas rajons, Lietuva
54.561440, 25.169833
- www.fortytatarsvillage.lt
+370 67600250

4

Ziepju saimniecība

Lietuviešu amatnieku ģimene nodarbojas ar nelielu tradicionālo biznesu – ziepju vārīšanu. Kopš 2009. gada viņu vārītās ziepes, kas tiek izgatavotas pēc senas receptes, ir iekļautas Lietuvas Nacionālā mantojuma sarakstā.

Ziepju vārīšanas procesā tiek izmantotas dabiskas izejvielas, un ziepes tiek rotātas ar ziediem un augu sēklām. Saimniecības laukos zied dažādi augi – mežrozītes, kliņģerītes, kumelītes, piparmētras, salvijas, lavandas, kuru ziedi tiek

izmantoti ziedūdeņu, ēterisko eļļu un ziepju pagatavošanai. Senās receptes un dabiskās sastāvdaļas, ko izmanto ziepju vārīšanai, īpaši labvēlīgi iedarbojas uz cilvēka ādu. Ja ir vēlme pagatavot ziepes, šī ir lieliska iespēja!

- 📍 Staikiškių ciems 1, Viļņas rajons, Lietuva 54.821981, 25.096542
- 🏠 www.muiloukis.lt +370 68720501

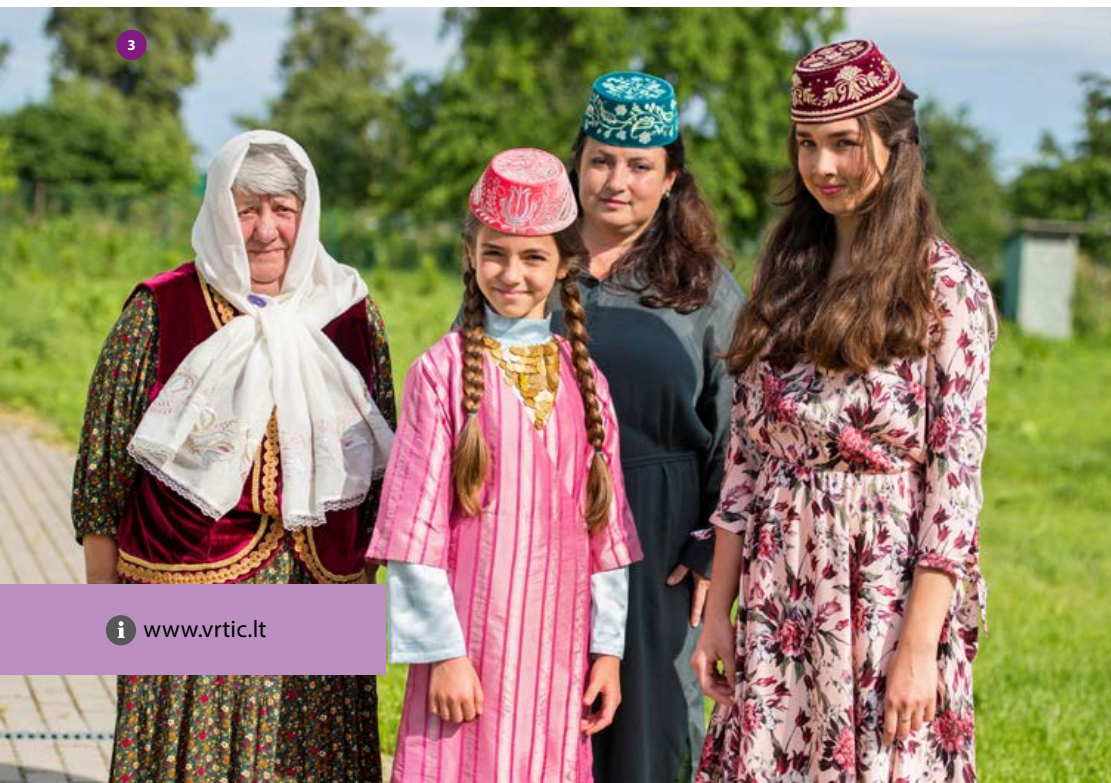

5 🗣️

Tradicionālo amatu centrs Houvalta muižā

Šajā centrā tautas mākslinieki un amatnieki ar Lietuvas Nacionālā mantojuma sertifikātiem apmeklētājiem piedāvā dažādas izglītojošas aktivitātes. Pieredzējuši amatnieki: kokgriezējs, galdnieks, ziepju vāritājs, namdaris un citi labprāt iepazīstina apmeklētājus ar sava amata noslēpumiem. Apmeklētāji tiek aicināti piedalīties sveču liešanas, salmu pīšanas, filcēšanas un podniecības radošajās darbnīcās, kā arī apgūt lietuviešu salmu pīšanas mākslu, kas tiek piekopta tikai Viļņas reģionā.

- 📍 Algirdo g. 4, Maišiagala, Viļņas rajons, Lietuva 54.867074, 25.062340
- 🏠 www.vrtic.lt +370 67290225

ROKIŠŲU RAJONS

LIETUVA

Rokiškis rajons ir unikāls ne vien ar bagātīgu vēsturi un sēļu novada mantojumu, bet arī ar izlolotiem senajiem amatiem un tradīcijām. Rajonā būs iespēja iepazīt dažādu jomu amatniekus, kuri labprāt dalās ar savu pieredzi, savukārt viņu produkti ir sertificēti kā nacionālais mantojums: audēji, kokgriezēji, filcētāji, pinēji, griezēji, cepēji, vīndari. Rokiškis rajona amatnieki ar saviem unikālajiem darbiem un izgudrojumiem pārsteidz gan vietējos, gan viesus.

6

Dusetas amatu centrs

Kokgriezējs Ēriks Čīps ir sertificēts Lietuvas Nacionālā mantojuma – rotaļlietu un kubulu darināšanas – amatnieks un lolotājs, kurš ar kokgriešanu nodarbojas jau vairāk nekā 30 gadus. Paša dibinātajā

amatu centrā mākslinieks rada unikālus kokgriezumus un organizē izglītojošas programmas tiem, kuri vēlas apgūt kokgriezēja amatu. Apmeklētāji tiek aicināti apmeklēt amatu centrā esošo muzeju un iegādāties kokgriezēja oriģinālos darinājumus. Izglītojošā programmā “Koka noslēpumi” ir iespēja iemācīties izgredt putniņu, muldiņu

vai kausiņu, savus grebumus rotājot ar senajiem lietuviešu simboliem un zīmēm: zalkšiem, saulītēm, dzīvības kokiem.

- 📍 K. Būgos g. 1, Dusetos, Zarasu rajons, Lietuva
55.74733, 25.840215
- 🏠 www.visitzarasai.lt
+370 61026296

7

Salos muižas amatu darbnīca

Salos muižā esošajā amatu darbnīcā norisinās klūgu pišanas, koka rotaļlietu dekorēšanas, tarkšķu, karošu grebšanas, māla lipināšanas un veidošanas izglītojošās nodarbības. Apmeklētāji aicināti iepazīties ar senajiem amatiem – radoši pavadīt brīvo laiku, iegūt personīgo pieredzi un mājās pārnest ne vien pašu gatavotus izstrādājumus, bet arī piedzīvoto radošo prieku. Tāpat apmeklētājiem ir iespēja pastaigāties pa seno Salos muižas parku, kas atrodas līdzās esošā Dviragis ezera salā.

- 📍 Kaštonų g. 13, Salos ciems, Kamaju senūnija, Rokiškis rajons, Lietuva
55.811849, 25.367927
- 🏠 www.rokiskiotic.lt
+370 61000610

8

Rokiškis Tautas mākslas galerija

Galerija atrodas pašā Rokiškis pilsētas centrā, par urbānistikas mantojumu atzītā vēsturiskā pilsētas daļā. Šeit ierīkota plaša izstāžu zāle un izglītojošu nodarbību telpa. Rokiškis rajona tautas mākslinieki tajā organizē izglītojošas programmas, nodrošinot tautas tradīciju saglabāšanu un tālāknodošanu. Izglītojošās programmas – “Aušana”, “Filcēšana”, “Koka noslēpumi”, u. c. patiks visu vecumu grupu apmeklētājiem – šeit iespējams pašiem iemācīties savelt vilnas rotaļlietu vai cepuri, nopīt grāmatzīmi grāmatai, izgredt koka karoti, kā arī šeit iespējams iegādāties suvenīrus.

- 📍 Nepriklausomybės a. 8, Rokiškis, Lietuva
55.964674, 25.587066
- 🌐 www.rokiskiotautodaile.lt
+370 68951279

i

www.rokiskiotic.lt

8

ZEMGALES REĢIONS

LATVIJA

Zemgalē, kas bagāta ar seniem amatiem un arodiem, auglīgajos līdzenumos plaukst vietas un cilvēki, kuri paši prot un citus mudina ielāgot tādas tradicionālas amata prasmes kā aušanu, ādas apstrādi, podniecību un maizes cepšanu kā kārtīgiem saimniekiem un zemes kopējiem tas pienākas. Tā ir lieliska iespēja, apmeklējot šos tūrisma maršruta objektus, ne tikai gūt priekšstatu par visdažādākajām latviešu tradicionālajām amata prasmēm un paaudžu paaudzēs krātajām zināšanām, bet arī iejusties amatnieka lomā, pašrocīgi pagatavojot unikālu piemiņas suvenīru no Zemgales.

9

Melnā poda stāsts

Keramikas mākslas, aroda un prasmju cienītājiem ir iespēja iepazīties ar Melnā poda stāstu viesu namā "Baltā māja", kur iespējams vērot un līdzdarboties keramikas priekšmetu izgatavošanā. Izveidotie trauki pēc apžūšanas tiek pulēti ar stiklu, metālu vai īpašu akmeni,

9

9

tad darbus liek ceplī temperatūrā virs 1000 grādiem, lai panāktu brīnumainās pārvērtības no sarkanā māla uz melnu. Apmeklētājiem ir iespēja darbus veidot arī lipināšanas tehnikā nevis uz virpas, kā ierasts. Gandrīz ikviens darbs sākas ar mazas bļodiņas izveidi, bet tālāk it kā stāvu pa stāvam klāt liek jaunas māla kārtas. Iespējams apskatīt darbnīcu un cepli, iegādāties darbus un aplūkot interesantas izstādes.

- 📍 "Baltā māja", Pilsrundāle, Rundāles pagasts, Rundāles novads, Latvija
56.416103, 24.030190
- 🏠 www.visit.bauska.lv
+371 29685191

10

"Laima Ceramics"

Keramiķe Laima Grigone savās bērnības mājās ir izveidojusi atvērto keramikas darbnīcu. Te māksliniece gatavo gan Latvijas māla traukus, kuri tiek apdedzināti tradicionālajā svēpētājā malkas ceplī, gan arī porcelāna un akmens masas traukus. Apmeklētājiem māksliniece piedāvā ekskursijas un radošās nodarbības – trauku veidošanu un dekorēšanu ar paša

10

www.visit.bauska.lv

izvēlētiem rakstiem un koka zīmogiem (ar latviešu un indiešu simboliku). Tāpat iespējama virpošanas, ģipsi atlietas rokas, auskaru, rullēto trauku izgatavošanas meistarklase, radoša nodarbība – porcelāna trauku dekorēšana ar māla angobu, uz kuras ar adatiņu var veikt detalizētu grebumu. Var organizēt arī individuālas meistarklases, kurās iespējams realizēt kādu apmeklētāja oriģinālu ideju.

- 📍 "Urštēni", Svitenes pagasts, Rundāles novads, Latvija
56.405860, 23.959154
- 🌐 www.laimaceramics.com
+371 28338711

11

Tērvetes maizes ceptuve

Maizniekam Jānim Kurpniekam ar Latvijas Amatniecības kameras zeļļa diplomu kabatā ir 20 gadu darba pieredze maizes cepšanā. Paša izveidotajā, nelielajā maizes ceptuvē saimnieks cenšas apvienot maizes cepšanas senās tradīcijas ar jaunām atziņām un prasmēm. Pēc paša

radītajām receptēm maiznīcā piedāvā vairāk nekā 12 maizes veidus. Ceptuvē tiek rīkotas ekskursijas ar iespēju nogaršot un iegādāties svaigu maizi, papildināt zināšanas par cepšanas noslēpumiem, kā arī par latvisko dzīvesziņu.

- 📍 "Straumes", Tērvetes pagasts, Tērvetes novads, Latvija
56.447987, 23.389050
- 🌐 www.facebook.com/tervetesmaize
+ 371 29967553

12

Tautas lietišķās mākslas studija "Bēne"

Studija glabā latviešu kultūru caur aušanas prasmi, kuru aicināts apgūt jebkurš interesents. Studijā tiek darināti tautiskie brunči, austi lakati, jostas, šalles, kā arī citas skaistas lietas, kuras turpat var apskatīt un iegādāties. Apmeklētājiem piedāvā vērot, kā arī pašiem piedalīties nodarbībās profesionālu audēju vadībā. Šeit it kā no jauna atdzimst latviešu senču aušanas arods, jo darbošanās notiek pie istām stellēm. Apmeklējuma laikā ir iespēja uzzināt visu arī par Zemgales novadam raksturīgo tautas tērpu, tā darināšanas un valkāšanas niansēm, izzināt seno auduma zīmējumu rakstus, to nozīmi un pielietojumu arī mūsdienās.

- 📍 Stacijas iela 8, Bēnes pagasts, Auces novads, Latvija
56.482059, 23.067792
- 🌐 www.auce.lv
+371 26201427

13

Auces Amatu māja

Amatu mājā darbojas studija, kur tiek darināti tautastērpi, austi lakati, līnu dvieļi, galdauti, vilnas segas un visdažādākie grīdceliņi. Turpat apskatāmi jau gatavie

13

- 🌐 www.tervetesnovads.lv
www.auce.lv

izstrādājumi ar iespēju tos iegādāties. Studija piekopj un uztur dzīvas šī senā aroda zināšanas un prasmes, stiprinot piederības sajūtu latvietībai, kas no senčiem caur aušanu pārmantota paaudžu paaudzēs. Izpalīdzīgās meistarē neslēpj sveci zem pūra un darba procesā labprāt dalās ar gadiem uzkrātām zināšanām, ļauj vērot un līdzdarboties.

- 📍 Raiņa iela 14, Auce, Auces novads, Latvija
56.463126, 22.894552
- 🌐 www.auce.lv
+371 28396984

14

SIA "Krīgeri"

Īles pagasta "Bemberos" saimnieko Grīslīšu ģimene, kas kopj un glabā latviskās tradīcijas. Saimniece Marika ir aizrautīga un zinoša audēja, kura labprāt izrāda savas prasmes un pamāca ikvienu, kurš vēlas apgūt latviešiem tik raksturīgo un tuvo kultūras mantojumu. Tāpat saimniecības apmeklētāji tiek pacienāti

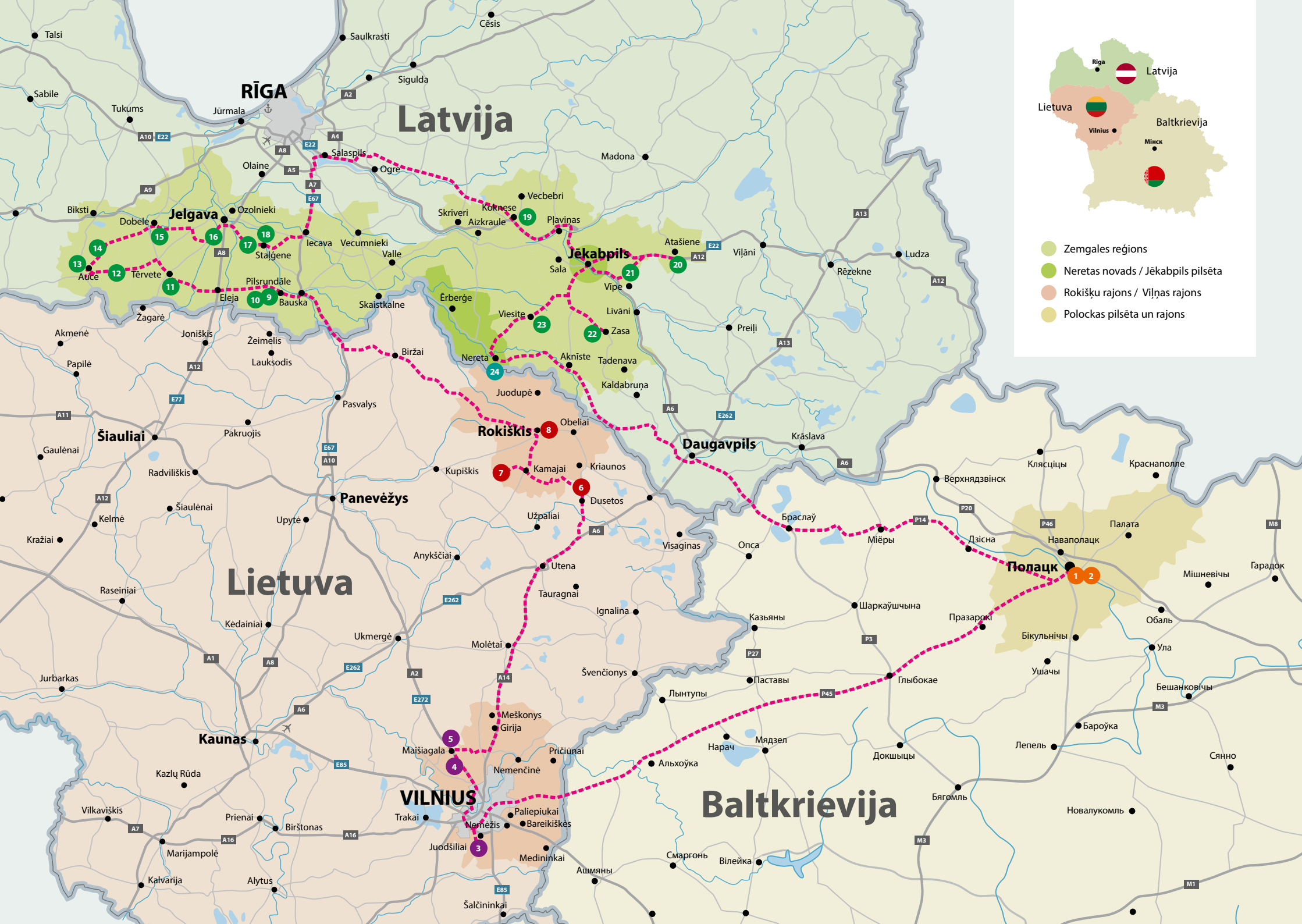
ar uz ugunsкура gatavotu zupu, pašas ceptu maizīti, saldiem našķiem. Izzinošā stāstā iespējams uzzināt, kā pašiem izcept gardu maizi ar dabīgo ieraugu, gluži kā senajos laikos. Diemassvētku laikā maziem un lieliem apmeklētājiem tiek piedāvāts līdzdarboties piparkūku cepšanā un izrotāšanā.

- 📍 "Bemberi 1", Īles pagasts, Auces novads, Latvija
56.562107, 22.967391
- 🌐 www.auce.lv
+371 26201427

14

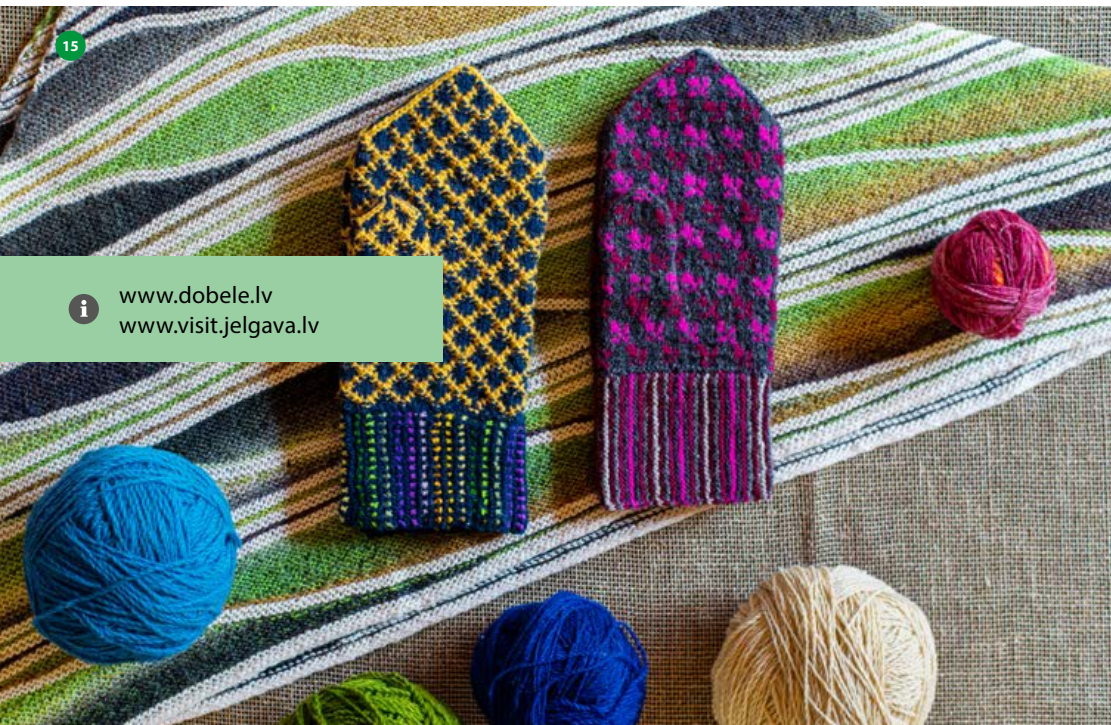

Latvija
Lietuva
Baltkrievija

Rīga
Vilnius
Minsk

- Zemgales reģions
- Neretas novads / Jēkabpils pilsēta
- Rokišķu rajons / Viļņas rajons
- Polockas pilsēta un rajons

15

15

16

15

15

www.dobele.lv
www.visit.jelgava.lv

15

Dobeles Amatu māja

Amatu mājā ir radīta piemērota vide seno un mūsdienu amatu apgūšanai – te iespējams demonstrēt, iemācīties un nodot tālāk visdažādākās latviešu tradicionālo amatu prasmes un zināšanas. Šeit dažādās radošajās darbnīcās var mācīties aust, adīt, tamborēt, pīt, filcēt, darināt rotas, izšūt, vērpt un šķeterēt, darināt no māla un ielāgot latviešu tautas virtuves gudrības.

Tāpat ir iespējams piedalīties ekskursijās, radošās meistarklasēs, apskatīt izstādes, kā arī saņemt konsultācijas par Zemgales novada tautastērpa darināšanu un nēsāšanu.

- Baznīcas iela 8, Dobele, Dobeles novads, Latvija
56.623355, 23.283425
- www.kulturadobele.lv
+ 371 22049477

16

Svētes keramikas darbnīca

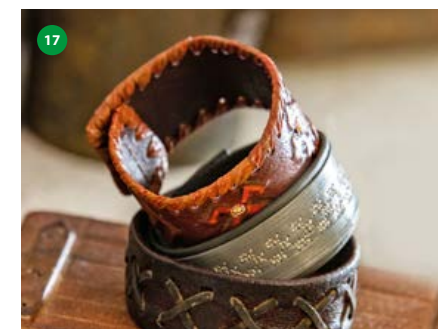
Darbnīcā, kas atrodas bijušās Svētes muižas teritorijā, apmeklētājiem ir iespēja vērot podnieka darba procesu, kā arī piedalīties praktiskajās nodarbībās podnieka amata apgūvē, darbojoties pie virpas un pagatavojot savu keramikas izstrādājumu – krūzi, krājkasīti vai medaļu. Jaunlaulāto programmā tiek piedāvāts veidot kopīgu jaunās ģimenes trauku, bet darba kolektīvu, ģimeņu un draugu pasākumos nodarbības notiek ar tematisku ievirzi. Darbnīcā var iegādāties gan jau gatavus keramikas izstrādājumus, gan veikt individuālos pasūtījumus.

- Lielsvētes iela 18/8, Svētes pagasts, Jelgavas novads, Latvija
56.591561, 23.664722
- www.visit.jelgava.lv
+371 26003899

17

Amatniecības centrs “Jaunlidumi”

Centrā darbojas pieredzējuši ādas apstrādes meistari, dodot iespēju arī apmeklētājiem izziņāt ādas apstrādes un darbu tapšanas procesu, kā arī piedalīties praktiskās nodarbībās meistaru vadībā. Šeit pārsvarā strādā ar galantērijas ādu, kas ir miksta un plastiska, piemērota dažādu albumu, bločiņu vāku, rotaslietu

17

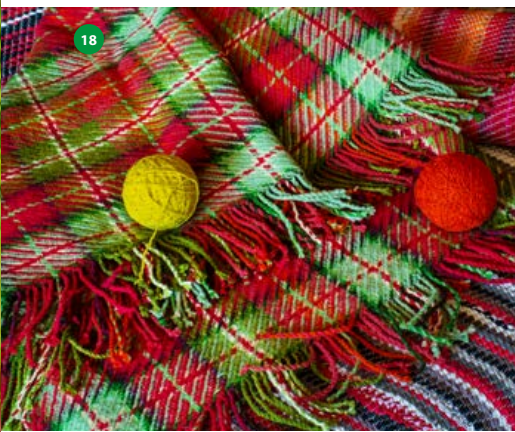
un aksesuāru izgatavošanai. Ādas darinājumos kā dekoratīvs elements tiek izmantotas latviešu spēka zīmes un dabas motīvi. Apmeklētāji var pagatavot savu ādas rokassprādzi, kā arī iegādāties amatnieku darinātus darbus.

- Ievu iela 12, Dzirnietki, Jaunsvirlaukas pagasts, Jelgavas novads, Latvija
56.564978, 23.875249
- www.visit.jelgava.lv
+371 26383129

18

Lietišķās mākslas studija “Stalģene”

Zemgalietes līdz pat XIX gs. tērpa audumus darināja mājās no vietējā materiāla – vilnas un liniem, ko krāsoja ar augu krāsvielām. Zemgalē par skaitāko tiek atzīts “rozīšu” brunču audums un

“zvaigžņu” sega, ar kuru puīši sedzās vēsās naktīs pieguļā, jo ticēja, ka “zvaigznes” aizsargā pret ļauno. Līdz XIX gs. vidum meistares auda praktiskām vajadzībām, bet no XX gs. vairāk pievērsās dekoratīvu izstrādājumu aušanai. Studijā darina tradicionālās segas, dvieļus, lakatus, celiņus un brunčus. Audējas piedalās vietējās un valsts mēroga izstādēs, apmeklētājiem ļauj iepazīties ar aušanas procesu – gan vērot, gan līdzdarboties profesionālu audēju vadībā, kā arī iegādāties gatavos izstrādājumus.

- 📍 Lielupes iela 5, Staļģene, Jaunsvirlaukas pagasts, Jelgavas novads, Latvija
56.571180, 23.957523
- 🌐 www.visit.jelgava.lv
+371 28674293

18

19 📍

Ādas aksesuāru darbnīca “Dunense”

Ādas aksesuāru darbnīcā ar skanīgo nosaukumu “Dunense”, kas vēsturiski sasaucas ar Daugavas un Hanzas ceļa vārdu, apmeklētājs nokļūst radošā gaisotnē. “Dunense” turpina senā ādas apstrādātāja aroda tradīcijas, uzkrātās zināšanas par šo amatu nododot nākamajām paaudzēm. Ikvienam interesents, piedaloties radošajās ekskursijās, kopā ar meistariem var aktīvi līdzdarboties ādas izstrādājuma

tapšanā, iemācīties atšķirt dažādas ādas (bifeļa, čūskāda, lašāda u. c.), iejusties amatnieka lomā, līdzņemšanai izgatavot unikālu suvenīru – atslēgas piekariņu vai rokassprādzi personalizētā stilā. Tāpat ir iespējams novērtēt un arī iegādāties kādu no kārotajiem ražojumiem.

- 📍 1905. gada iela 7, Koknese, Kokneses novads, Latvija
56.644623, 25.432297
- 🌐 www.dunense.com
+371 29227936

20 📍

Podnieku darbnīca “Zaļbirzes”

Keramiķe Ineta Dzirkale savā darbnīcā “Zaļbirzes”, vairāku paaudžu dzimtas mājās Atašienes pilskalna tuvumā, darina praktiskus un dekoratīvus māla izstrādājumus, kas izsenis bijuši nepieciešami lauku saimniecībās un tiek lietoti arī mūsdienās. Apmeklētāji var aplūkot izstādēm veidotos darbus, iegādāties krūzes, bļodas, šķīvļus, medus traukus, svečturus, svilpauniekus, vēja zvanus un suvenīrus.

Interesentiem ir iespēja vērot un izmēģināt pašiem trauka darināšanu uz podnieka virpas vai pielietojot dažādus citus veidošanas paņēmienus.

- 📍 “Zaļbirzes”, Atašienes pagasts, Krustpils novads, Latvija
56.511536, 26.419704
- 🌐 www.krustpils.lv
+371 26559420

21 📍

Vīpes amatniecības centrs “Māzers”

“Māzers” – vieta, kur tradīcijas dzīvo līdzī laimam. Ceļotājiem piedāvā ne vien izstāžu un darbnīcu apskati, bet arī iespēju pašiem uzburt nelielu māla mākslas darbu.

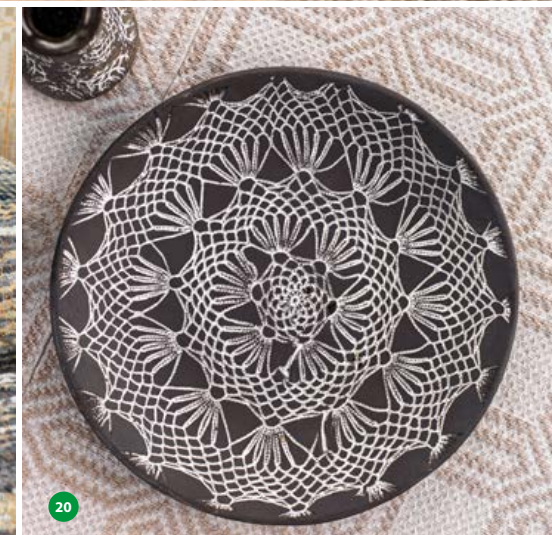

21

- 🌐 www.visitkoknese.lv
www.krustpils.lv

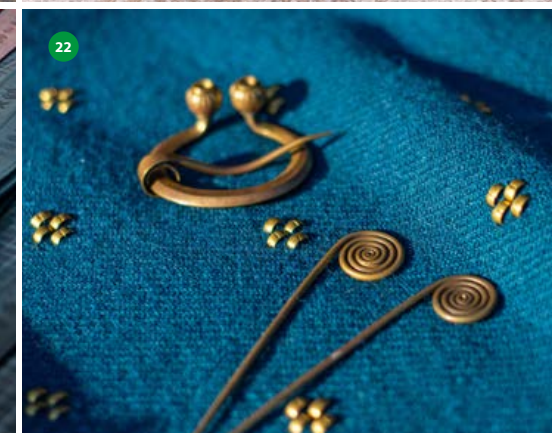
21

20

19

22

22

Viesi varēs iejusties Krustpils amatnieka lomā, piedaloties keramikas apgleznošanas un aušanas darbnīcā. Ikviens var izmēģināt lupatu deķa aušanu un apgleznot māla krūzīti kā apliecinājumu savam radošumam. Centrā iespējams aplūkot Krustpils novada tautastērpus un iegādāties amatnieku izstrādājumus.

📍 "Vālodzīte", Vīpe, Vīpes pagasts, Krustpils novads, Latvija
56.467090, 26.092938
🌐 www.facebook.com/maazers
+371 26611297

22

Amatniecības centrs "Rūme"

"Rūme" ir vieta, kur senatne satiekas ar mūsdienām un kur tiek kopti, izzināti un pētīti senie sēļu amati. Iespējams ieklausīties sēļu izloksnē stāstītajos stāstos par amatniecību mūsdienās un agrāk, aplūkot jaunāko laiku keramikas

22

darbus, kurus iespējams arī iegādāties. Šeit ikviens ir laipni gaidīts ne tikai apskatīt centra amatnieku un mākslinieku veikumu, bet arī darboties pašam, apgūt jaunas prasmes un radoši pavadīt laiku, jo "Rūme" piedāvā radošās darbnīcas keramikā, auduma batīkošanā vai lietišķajā ādas apstrādē.

📍 www.jekabpilsnovads.lv
www.muzejsseija.lv

Ir iespējams aplūkot rekonstruētu sēļu cilts arheoloģisko tērpu un rotas (XI–XIII gs.).

📍 "Rūme", Zasa, Zasas pagasts, Jēkabpils novads, Latvija
56.294570, 25.981419
🌐 www.facebook.com/amatniecibas.centrs.rume
+371 22335439

23

Viesītes Amatniecības centrs

Centra rokdarbnieces savos darbos glabā Sēlijai raksturīgās senās rakstu zīmes un krāsas un iedzīvina tradicionālās Sēlijas amatu prasmes.

Šeit iespējams darboties ar aušanu, adīšanu un tamborēšanu. Ikviens var iemācīties šo tehniku pamatus, papildināt jau esošās zināšanas darba procesā vai arī vērot no malas.

Interesenti var piedalīties praktiskās nodarbībās, piemēram, izveidot kļavu lapu cepuri, izšūt savu monogrammu, aust

22

stellēs, tādējādi iepazīstot latviešu tautas etnogrāfiskā mantojuma vērtības. Tāpat iespējams iegādāties gatavo produkciju un apskatīt pastāvīgo ekspozīciju.

📍 Annas Brodeles iela 7, Viesīte, Viesītes novads, Latvija
56.342242, 25.555184
🌐 www.muzejsseija.lv
+ 371 28681126

NERETAS NOVADS

LATVIJA

Neretas pieredzējusi keramiķe ļaus sajust seno arodu praktiskās izpausmes, atklās domas dziļumu, paplašinās redzesloku un iedegs gaišu radītprieku. Ja līdz šim sevī meklēta radošā dzirksts, tad laiks doties uz Neretu, kur kopā ar prasmīgo meistari izgatavosiet savai iecerei atbilstīgu māla suvenīru.

24

Podniece Zanda Ragele

Zanda Ragele ar podniecību – vienu no vissenākajām amatu prasmēm – nodarbojas jau 18 gadus, un viņas māla darbnīcu var atrast gleznainā vietā, Dienvidsusējas krastā.

www.neretasnovads.lv

Viņas māla izstrādājumi nav veidoti uz podnieka virpas, bet gan ar rokām, kas tiem piešķir senatnīgumu un ļauj izmantot četras, tikai viņai raksturīgas tehnikas: “ielāpu”, augu nospiedumu, māla “desiņu” un izliešanu ģipša formās. Darbnīcā top un var iegādāties ikdienišķas, bet acīm tīkamas lietas – puķu podus,

bjodas, svečturus un vāzes. To glazēšanai pārsvarā izmantoti dabai tuvi toņi: salātzaļais, debeszilais, tumši brūnais, baltais, pelēkais un dzeltenais, kas vēl vairāk izceļ trauku senatnīgo izskatu. Zanda vada meistarklases, kurās apmeklētāji, iesaistoties darba procesā, apgūst darba iemaņas un izgatavo māla priekšmetus, bet pēc apdedzināšanas divu nedēļu laikā kļūst par to lietotājiem.

- 📍 “Kalna Gribacāni”, Nereta, Neretas pagasts, Neretas novads, Latvija
56.200769, 25.322828
- 🌐 www.neretasnovads.lv
+371 28685585

Šī brošūra ir sagatavota Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību instrumenta 2014.–2020. gadam atbalstītā projekta ENI-LLB-1-108 “Nemateriālās kultūras un vietējās vēstures mantojuma saglabāšanas, pieejamības un attīstības veicināšana, uzlabojot kultūras tūrisma konkurētspēju Latvijā, Lietuvā un Baltkrievijā” (*Rediscover the roots of regions*) ietvaros, kura mērķis ir veicināt nemateriālās kultūras un vietējās vēstures mantojuma saglabāšanu, pieejamību un attīstību, uzlabojot ilgtspējīgu kultūras tūrisma konkurētspēju Latvijā, Lietuvā un Baltkrievijā. Projekta kopējais finansējums ir 1 031 590,97 eiro, Eiropas Savienības līdzfinansējums – 928 431,87 eiro.

Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programma Eiropas kaimiņattiecību instrumenta ietvaros 2014.–2020. gadam ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu veicina Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas organizāciju

sinerģisku partnerību. Programmas stratēģiskais mērķis ir stiprināt attiecības, paaugstināt kapacitāti un dalīties pieredzē starp cilvēkiem un organizācijām, īstenojot kopīgus projektus ar mērķi paaugstināt vispārējo dzīves kvalitāti pierobežas reģionos. Programmai piešķirtais ES finansējums ir 74 miljoni eiro.

Eiropas Savienības dalībvalstis ir nolēmušas apvienot savu kompetenci, resursus un likteņus. Kopā tās ir izveidojušas stabilitātes, demokrātijas un ilgtspējīgas attīstības zonu, vienlaikus saglabājot kultūru daudzveidību, toleranci un personisko brīvību. Eiropas Savienība labprāt dalās savos sasniegumos un vērtībās ar valstīm un cilvēkiem ārpus ES robežām.

Šī brošūra ir tapusi ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu. Par šīs brošūras saturu pilnībā ir atbildīgs Zemgales plānošanas reģions, un tas nevar tikt izmantots, lai atspoguļotu Eiropas Savienības uzskatus.

Pateicamies par sadarbību projekta partneriem: Polockas rajona izpildkomitejas Sporta un tūrisma departamentam, Neretas novada pašvaldībai, Jēkabpils pilsētas pašvaldībai, Rokišķu Reģionālajam muzejam, Viļņas rajona pašvaldības administrācijai, objektu īpašniekiem, Zemgales un Polockas rajona tūrisma informācijas sniedzējiem, kas piedalījušies izdevuma tapšanā.

Šo programmu finansē
Eiropas Savienība

Izdevējs: Zemgales plānošanas reģions, www.zemgale.lv, 2021

Dizains, makets: Jolanta Deģe

Brošūrā izmantotas fotogrāfijas no Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas Tūrisma informācijas sniedzēju, objektu īpašnieku, muzeju, Oskara Kalniņa, Elzas Elmanes, Mariana Dzvinela, Zemgales plānošanas reģiona, Polockas rajona izpildkomitejas Sporta un tūrisma departamenta, Neretas novada pašvaldības, Jēkabpils pilsētas pašvaldības un Rokišķu Reģionālā muzeja arhīviem.

Apskati un
meklē arī
citus tūrisma
maršrutus

Latvija | Lietuva | Baltkrievija